

VAR DAGSTRÄNING

med klicker

Åsa Jakobsson

Ny omarbetad utgåva!

VARDAGSTRÄNING med klicker

”Vardagsträning med klicker” är en ny,
omarbetad upplaga av tidigare utgivna
”Vardagslydnad med klicker”
(2010, Ica bokförlag, Forma Books AB)

© Åsa Jakobsson

Klickerförlaget Göteborg AB, 2019

Författare: Åsa Jakobsson

Redaktör: Lena Gunnarsson, Klickerförlaget

Korrektur: Annika Bengtsson, Grim förlag

Grafisk form: Johan Jarlsmark

Foto: Åsa Jakobsson, KelpiePhoto

ISBN: 978-91-984530-3-4

Webb: www.kelpiephoto.rocks

Framsidesbilden är tagen av Åsa Jakobsson

Klickerförlaget Göteborg AB

info@klickerforlaget.se

www.klickerforlaget.se

Innehåll

1 - Förord: Om att få din hund att vilja göra som du vill	4
2 - Beteendevetenskap: Varför gör vi som vi gör?	8
3 - Att påverka reflexbeteenden:	
Klassisk betingning	14
4 - Att påverka viljestyrda beteenden:	
Operant träning	29
5 - Vad är klickerträning?	38
6 - Premacks princip: Förstärkning bortom mat	49
7 - Utrustning	53
8 - Fem viktiga hållpunkter	60
9 - Vardagsvanor	64
10 - Den viktiga relationen	74
11 - Olika inlärningsmetoder	79
12 - Grundläggande färdigheter	86
13 - Fundera, planera, träna	105
14 - Fyra viktiga förarfärdigheter	109
15 - Ge hunden en röst	116
16 - Ta hand om din hund: Hantering	122
17 - Hoppa av glädje: Hälsa fint!	144
18 - Aaaaj! Valpar som biter i händer	154
19 - En ständig dragkamp: Hundar som drar i kopplet	161
20 - Kom tillbaka! Hundar som inte kommer på inkallning	176
21 - Jag vill ha ... Inte tigga!	185
Tack	191
Litteraturtips	192

1

Förord: Om att få din hund att *vilja* göra som du vill

Jag älskar böcker. De är en källa till nya tankar, ny kunskap, nya insikter och nya idéer. Jag hoppas att denna bok ger dig just det: något nytt. Något som du inte redan vet.

Jag hoppas också att den hjälper dig att ta ett aktivt steg mot att träna din hund att kunna hantera vårt mänskliga samhälle med dess utmaningar på ett socialt accepterat sätt. Det vi vanligtvis kallar ”god vardagslydnad”.

Du kanske är nybörjare med din första hund, du kanske är en erfaren hundtränare, du kanske redan är proffs på klickerträning – det spelar ingen roll. Vi behöver alla få nya tankar, nya träningstips, nya idéer eller gamla tankar, träningstips och idéer presenterade på nytt sätt. Jag är hur som helst glad över att du vill ha ny kunskap!

Den här boken kom ut första gången 2010 och hette då Vardagslydnad med klicker. Mycket har hänt sedan dess och nu har jag arbetat om den och lagt till en del nytt. Nu fick den också ett i mitt tycke bättre namn: Vardagsträning med klicker. Det är ju träning det handlar om, och tränar gör vi tillsammans och i samförstånd med våra hundar.

Boken är uppdelad i två delar.

Den första delen beskriver min grundläggande syn på hundträning. Här hittar du vetenskapliga fakta om beteenden – varför vi gör som vi gör och varför hundar gör som de gör. Här finns även olika metoder för att ändra beteenden och lite tips på övningar och rutiner som jag tycker är viktiga för en god hundhållning och en bra vardagslydnad.

Bokens andra del tar upp olika ”problemområden”, utmaningar som vi kan få med våra hundar. Många av de sociala krav vi har på våra hundar stämmer inte överens med deras medfödda instinkter, och ibland är vi helt enkelt inte överens med våra hundar om lämpligt beteende i olika situationer.

Boken fokuserar på att hitta lösningar där vi jobbar tillsammans med hunden mot ett gemensamt mål: att lära hunden beteenden som både vi och hunden gillar. Svårigheten är inte att få hunden att göra som vi vill, vi är trots allt både större och starkare. Svårigheten är att få hunden att **VILJA** göra som vi vill! Träningen som beskrivs i den här boken bygger på en god relation, att belöna rätt beteende, att kontrollera miljön så att det vi anser är fel beteende inte blir

oavsiktligt belönat och bygga goda vanor som håller i verkligheten och inte bara hemma i köket.

Jag har valt att inte ta upp aggressionsproblem, eftersom anledningarna till dessa varierar mycket och lösningarna likaså. Om du har problem med aggression hund mot hund eller hund mot människa rekommenderar jag varmt att du vänder dig till en specialiserad tränare.

Sist i boken hittar du en ”tipslista” med böcker och dvd-filmer som jag har haft mycket hjälp och glädje av i vardagsträningen av mina hundar och i min roll som instruktör.

Att ha hund är själviskt, hunden är beroende av att vi lär oss att ta hand om den på bästa sätt. Den har inte valt vad den ska göra med sitt liv, det har vi gjort. Därför är det vår skyldighet att se till att hunden har ett så bra liv som möjligt. Med den här boken hoppas jag att du får både användbara, praktiska tips och inspiration till att tänka hundträning på ett väldigt roligt och kreativt sätt. Målet är ju att det ska vara kul att ha hund, och kul att vara hund. Lycka till!

Åsa Jakobsson

**”Bygg goda vanor som håller i verkligheten –
inte bara hemma i köket!”**

5

Vad är klickerträning?

Jag är en varm förespråkare av klickerträning. Under mina år som hundtränare och instruktör har jag aldrig hittat ett träningsätt som är lika effektivt både för att ändra beteenden och för nyinläring. Dessutom är det roligt både för hund och hundägare, även om det ibland kräver lite mer eftertanke och träning även av oss människor.

En klicker är en liten plastdosa som ger ifrån sig ett distinkt klickande ljud när du trycker på den. Det räcker att du klickat ungefär 20 gånger och efter varje klick gett hunden en bit godis så har hunden kopplat ihop ljudet med godbiten (klassisk betingning). Hunden börjar aktivt lyssna efter klicket och försöker få dig att klicka – den vill ju ha godis. På så sätt kan du på ett effektivt sätt berätta för hunden exakt vad som var rätt beteende. Du får en aktiv hund som tänker själv, och den lär sig både snabbare och mer effektivt än vid hundträning som bygger antingen på att straffa felaktiga beteenden, eller på att locka/lura hunden att göra rätt.

Klickertänket

Det jag kallar klickerträning är dock mycket bredare än så! Jag är slarvig och har sällan en klicker i fickan, däremot använder jag klickertänket i allt jag gör. I korthet handlar det om att:

12

Grundläggande färdigheter

Vi kan lära våra hundar i stort sett vad som helst, det enda som sätter gränser är vår egen förmåga att hitta fungerande träningsmetoder. Däremot är det långt ifrån alla färdigheter som vi faktiskt har nytta av i vardagen. Visst är det häftigt att min hund kan spola på toa, men det hjälper mig inte när jag står i bankomatkön och en främmande hund går förbi. Att vardagen ihop med mina hundar fungerar är A och O.

Jag har sex ”grundövningar” som jag vill att mina hundar ska klara när som helst och var som helst. Dessa är:

1. kontakt
2. självkontroll
3. target
4. inkallning
5. sitt och ligg
6. stanna kvar.

Nummer 4, inkallning, tar jag inte upp i detta kapitel eftersom den färdigheten behöver lite extra mycket uppmärksamhet och därför har fått ett eget kapitel. Om hunden kan dessa sex ”som ett rinnande vatten” så har du goda förutsättningar för att få en bra vardag ihop med din hund. Du får effektiva kommandon för att stoppa oönskade beteenden och du kan avleda hunden i svåra situationer genom att ge den en uppgift.

Träning för en bra vardag

Nu följer exempel på träningsupplägg som passar de flesta hundar och hundägare och som ger goda resultat. Eftersom det handlar om vardagslydnad och inte tävlingslydnad har jag ibland valt att i de första stegen hjälpa hunden att göra rätt med hjälp av handtarget. Det går precis lika bra med shejping, eller att helt enkelt fänga beteendet när hunden ändå utför det. Vilken metod du väljer beror på vilket slutresultat du vill ha och vad du och din hund trivs med.

Kontakt

Övning ett: spontankontakt

Målet är att göra hunden medveten om att trevliga saker händer när den självmant tar kontakt med dig.

1. Stå still med hunden i halvlångt koppel, så att den inte kan vandra iväg och självbelöna sig på egen tass. Var helt passiv. (Ganska snart kommer du att kunna ta bort kopplet helt, hunden förstår snabbt värdet av leken.)
2. Vänta tills hunden tittar upp på dig.
3. Klicka och belöna rikligt med beröm, smek, lek och godis.

VARDAGSTRÄNING – med klicker

Vill du ha en vardag tillsammans med din hund där samarbete och glädje är det viktigaste? Vill du bygga en relation med din hund som gör att din hund lyssnar på och följer dig? Vill du lära dig mer om klickerträning och hur du kan använda metoden i vardagen? Då är det här boken för dig!

Träningen som beskrivs i boken bygger på en god relation, att belöna rätt beteende och bygga goda vanor som håller i verkligheten – inte bara hemma i köket. Du får lära dig hur beteenden fungerar och får handfasta tips om hur du kan hantera de vanligaste utmaningarna i vardagen.

Bland annat får du tips om hantering, inkallning, gå fint i kopplet och hälsa fint.

Boken är en omarbetning av boken "Vardagslydnad med klicker".

Åsa Jakobsson har pysslat med hundar hela sitt liv och brinner för belöningsbaserad träning med hundens välmående i fokus. Åsa har tre hundar; Märran, Valle och Midori. Tillsammans tränar de allt som är roligt och tävlar i tävlingslydnad, rallylydnad och nosework. Åsa är också fotograf och driver KelpiePhoto samt har hundskolan Hund helt enkelt tillsammans med en kollega.

Klickerförlaget Göteborg AB
info@klickerforlaget.se
www.klickerforlaget.se

9 789198 453034